

KOMUNIKAT PRASOWY nr 29/26

Luksemburg, 5 marca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-150/24 | [Aroja]¹

Powrót osób przebywających nielegalnie: w celu obliczenia maksymalnego okresu stosowania środka detencyjnego należy zsumować wszystkie okresy środka detencyjnego już zastosowanego na podstawie jednej i tej samej decyzji nakazującej powrót

Obywatel Maroka, który wjechał nielegalnie do Finlandii we wrześniu 2022 r., mimo że objęty był zakazem wjazdu na obszar Schengen, został czterokrotnie umieszczony w ośrodku detencyjnym przez organy tego państwa członkowskiego w celu wydalenia do kraju pochodzenia.

Legalność jednego z tych okresów stosowania środka detencyjnego, trwającego od 11 września 2023 r. do 18 stycznia 2024 r., jest badana przez fińskie sądy, ponieważ na tym etapie pierwotny maksymalny okres stosowania środka detencyjnego wynoszący sześć miesięcy, przewidziany w dyrektywie „powrotowej”², mógł zostać przekroczony, biorąc pod uwagę poprzednie okresy zastosowania tego środka.

Sąd najwyższy Finlandii, do którego wniesiono sprawę w ostatniej instancji, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem dotyczącym obliczania maksymalnego okresu stosowania środka detencyjnego oraz kontroli sądowej jego przekroczenia.

Trybunał uznał, że w celu ustalenia, czy maksymalny okres stosowania środka detencyjnego został osiągnięty, **należy zsumować wszystkie okresy stosowania tego środka w państwie członkowskim w celu wykonania jednej i tej samej decyzji nakazującej powrót**. Doprecyzował, że ani to, iż okresy te są przerywane okresami wolności, ani zmiana okoliczności faktycznych dotyczących danej osoby nie powodują rozpoczęcia biegu nowego terminu zastosowania środka detencyjnego.

Trybunał podkreślił jednak, że państwa członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu dyrektywy „powrotowej” do obywateli państw trzecich podlegających sankcji karnej przewidującej ich powrót. Dyrektywa nie uniemożliwia również państwom członkowskim nakładania sankcji, w tym sankcji karnych, na osoby, wobec których zakończono postępowanie w sprawie powrotu, a które mimo to pozostają na terytorium bez uzasadnionego powodu.

W odniesieniu do przekroczenia pierwotnego maksymalnego okresu stosowania środka detencyjnego wynoszącego sześć miesięcy Trybunał przypomniał, że każda decyzja o przedłużeniu stosowania środka detencyjnego musi podlegać kontroli organu sądowego. Ponieważ kontrola ta jest obowiązkowa, **nie może ona być uzależniona od wniosku osoby, wobec której zastosowano ten środek detencyjny**. Ponadto kontrola ta nie musi być koniecznie przeprowadzona przed upływem tego maksymalnego okresu, ale **powinna nastąpić możliwie najszybciej po wydaniu decyzji o przedłużeniu**.

Brak takiej kontroli sądowej nie powoduje automatycznie natychmiastowego zwolnienia danego obywatela. W rzeczywistości, o ile przesłanki materialne umieszczenia w ośrodku detencyjnym przewidziane w dyrektywie „powrotowej” są spełniane, **przekroczenie pierwotnego maksymalnego okresu sześciu miesięcy nie powoduje stwierdzenia nieważności decyzji o przedłużeniu ani uchylecia środka detencyjnego**³.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² Zgodnie z art. 15 ust. 5 [dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE](#) z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich każde państwo członkowskie określa maksymalny okres zastosowania środka detencyjnego, który nie może przekroczyć sześciu miesięcy. Artykuł 15 ust. 6 stanowi, że państwa członkowskie nie mogą przedłużać tego maksymalnego okresu zatrzymania, z wyjątkiem ograniczonego okresu nieprzekraczającego kolejnych dwunastu miesięcy, jeżeli pomimo wszelkich rozsądnych starań wydalenie może potrwać dłużej ze względu na brak współpracy ze strony danego obywatela państwa trzeciego lub opóźnienia w uzyskiwaniu niezbędnej dokumentacji od państw trzecich. W każdym razie zastosowanie środka detencyjnego w celu wydalenia nie może przekraczać 18 miesięcy.

³ Natychmiastowe zwolnienie byłoby konieczne jedynie w przypadku osiągnięcia maksymalnego okresu stosowania środka detencyjnego przewidzianego w art. 15 ust. 6 dyrektywy 2008/115.